

Delo birojev za delovno storilnost

V industriji škroba — Jabuka pri Pančevem

Biro za delovno storilnost je bil v tem podjetju ustanovljen junija lani. V njem delata dva strokovnjaka in posebna komisija, ki šteje osem članov. (Ta komisija se sicer ukvarja z analitično oceno dela in z racionalizacijami.) V tem sorazmerno kratkem času so dosegli tudi nekaj rezultatov. Tako so dosegli z izboljšanjem delovne organizacije v oddelku za odcejanje škroba, kjer je prej delalo 12 delavcev, da dela danes le 6 delavcev v eni izmeni. Druge so premestili na druga delovna mesta. Prav tako so zmanjšali tudi število delovnih mest v rafineriji za 25% in v nekem drugem oddelku za tretjino.

Ker delajo v podjetju noč in dan, je bil del ženske delovne sile zaposlen v nočni izmeni. Z uveljavitvijo zakona o prepovedi nočnega dela žensk so bile vse ženske, ki so delale v nočni izmeni, predstavljene v dnevni izmeni. S temi predstavitvami v dnevni izmeni ob hkratni ukinitvi nekaterih delovnih mest zaradi boljše delovne organizacije pa se je pojavil presežek delovne sile. Upravni odbor je sklenil povečati izbiro proizvodnje in tako določiti nova delovna mesta ter zaposliti vso odvečno delovno silo.

Zanimiva je ugotovitev, da se je število delavcev znižalo v tem podjetju od leta 1948 do danes za okrog 150, pa se ob tem proizvodnja ni prav nič zmanjšala, temveč je precej porasla. Po drugi strani pa je pred revizijsko komisijo investicijski elaborat, po katerem bi bilo mogoče z majhnimi sredstvi povečati proizvodnjo za 150% v primerjavi s sedanjim stanjem in s sedanjo delovno silo.

V »Utvi« — Pančevo

Januarja so v tem podjetju končali opis vseh delovnih mest.

V biroju za delovno storilnost oziroma v biroju za izboljšanje proizvodnje in analizo dela več strokovnjakov. V podjetju zadržujejo, da je njihovo število premajhno.

Biro, ki je bil organiziran ob koncu l. 1953, je bil zaposlen z več nalogami. Tako je izdelal ekonomsko obrazložitev proizvodnje aluminijevih oken in gospodarsko-turističnega letala (dva nova izdelka za široko potrošnjo), sodeloval pa je tudi pri izdelavi elaborata za investicijski program podjetja. Organiziral je proizvodni proces za izdelavo primarnih delov aluminijevih oken in ocenjeval predloge delavcev za racionalizacijo tehničnega procesa in tehničnega izpopolnjevanja. Končno pa je izdeloval tudi novi premijski pravilnik.

Razen tega je biro dajal razne predloge, ki so jih sprejemali organi delavskega upravljanja. Na temelju rezultata enoletnih izkušenj računa biro s tem, da bo letos delo nekoliko spremenil.

V Industriji traktorjev in strojev — Beograd

Oddelek za organizacijo in storilnost deluje od lani. S tremi člani, ki se ukvarjajo z delovno produktivnostjo, so že do-

segli nekatere rezultate. Razen snemanja dela na nekaterih strojih v livarni, limitiranja režije, analize norm in snemanja sedanjega stanja organizacije je ta oddelek snemal tudi delo celih oddelkov v tovarni, prispeval k izdelavi organizacijskih predpisov podjetja kakor tudi pripravil predlog za delo oddelka za izboljšanje proizvodnje.

Delo oddelka za organizacijo in produktivnost je prispevalo, da se je v tem podjetju precej povečala storilnost. Njegov prispevek je bil posebno pomemben pri izdelavi pročelnih odrov in privijalnih glav kakor tudi izdelovanju oblikovalnih strojev

Po analizi dela pri stroju, ki jo je izdelal ta oddelek, in predlaganem novem procesu je mogoče povečati storilnost na vsak stroj take tipe za okrog 42%.

Oddelek za storilnost nima za sedaj dovolj izkušenih strokovnjakov, prav tako pa mu manjka tudi določen delovni plan.

D. K. M.

OKRAJNE SLUŽBE ZA DELOVNO STORILNOST

Pomanjkanje strokovnega kadra je vzrok sorazmerno počasnega ustanavljanja birojev za delovno storilnost v samih podjetjih. Od 157 beograjskih podjetij jih je doslej organiziralo le 24 službe za povečanje delovne storilnosti v obliki birojev za produktivnost ali pa v obliki birojev za pospeševanje proizvodnje sploh. Razpored podjetij, ki imajo organizirano službo za produktivnost, je po vejah v beograjskem okraju tak-le:

- kovinska industrija — 8 podjetij,
- ladjedelnštvo — 1 podjetje,
- elektroindustrija — 3 podjetja,
- lesna industrija — 1 podjetje,
- papirna industrija — 1 podjetje,
- tekstilna industrija — 2 podjetji,
- industrija usnja in obutve — 2 podjetji,
- industrija gumija — 1 podjetje,
- živilska industrija — 1 podjetje,
- grafična industrija — 1 podjetje

Pri takem stanju lahko imajo v začetku pomembno vlogo biroji ali komisije za delovno storilnost pri okrajnih ljudskih odborih. Te dni so organizirali v beograjskem okrajnem ljudskem odboru Zavod za delovno storilnost. Ta zavod bo vsekakor imel pomembno vlogo v prizadevanjih, da bi se povečala delovna storilnost v podjetjih na področju Beograda. Zavod bo nudil podjetjem konkretno pomoč pri njihovih naporih, da bi rešila mnoge probleme delovne storilnosti. Proučeval bo raven in gibanje delovne storilnosti in analiziral činitelje, ki so pogoji take ravni in takega gibanja. Na tej osnovi bo zavod dajal svoje sugestije za pospeševanje proizvodnje in povečanje produktivnosti z izboljšanjem notranje organizacije dela, uvajanjem sodobnih proizvodnih procesov in z drugimi podobnimi ukrepi. Razen tega bo zavod pomembno koristil s strokovnim svetova-

njem podjetjem tako glede organizacije in metodologije spremljala produktivnosti v samih podjetjih kakor glede izbire strokovne domače in tuje literature, po kateri čutijo podjetja potrebo.

Razen Beograda so organizirali službe za delovno storilnost še naslednji okraji v Ljudski republiki Srbiji: Kragujevac, Niš, Vrbas, Novi Sad, Požarevac, Titovo Užice, Čačak, Pančevo in Subotica. Za sedaj se te službe pri okrajnih odborih ukvarjajo s sodelovanjem s podjetji, s proučevanjem njihovih konkretnih organizacijskih in tehničnih problemov in s sodelovanjem pri reševanju teh problemov s smotrom, da bi pomagale pri odpravljanju zaprek, ki ovirajo povečanje delovni storilnosti.

D. A.

„ZASTAVA“ razširja proizvodnjo

»Crvena zastava« v Kragujevcu planira, da bo letos razen osebnih avtomobilov začela izdelovati tudi prikolice — kiperje za mehanično razkladanje v sodelovanju s podjetjem »21. maj« iz Trstenika. Povečali bodo tudi izbiro športnega orožja. Proste zmogljivosti, posebno v orodjarni in kovačnici, bodo izkoristili za usluge drugim podjetjem. Med drugim bodo izdelovali tudi kovane sestavne dele za druga podjetja strojegradnje.

Malo je znano, da ima podjetje okrog 40 kooperantov v državi, s katerimi sodeluje pri osvajanju izdelovanja vozil (trdijo, da izdelata tudi »Fiat« v lastnih delavnicah le okrog 40% delov svojih avtomobilov. Pri tem delu so »Fiat« delno prilagodili našim razmeram in našim tehničnim možnostim. Tako so uvedli enovrstni motor za vse tipe avtomobilov. Mnenja so, da bo imela ta sprememba več pozitivnih kakor negativnih posledic, ker je proizvodnja več različnih tip motorjev draga in zapletena. Pri osebnih avtomobilih so okrepili vzmeti za amortiziranje udarcev, ker so naše ceste znatno težje za vožnjo kakor italijanske.

Letos si prizadevajo, da bi skoraj st odstotno osvojili proizvodnjo malega tovornjaka 615, po katerem na tržišču zelo povprašujejo.

Zaradi nadaljnjega osvajanja proizvodnje je podjetje zaprosilo Investicijsko banko za rekonstrukcijsko posojilo v znesku 1.760 milijonov dinarjev. To posojilo je v načelu že odobreno. Podjetje samo sodeluje pri tem znesku z milijardo dinarjev iz lastnih sredstev, tako da vsa vsota niti ne predstavlja posojila v navadnem smislu te besede.

Cena osebnih avtomobilov bo znižana na okrog 800.000 dinarjev, cene drugih vozil pa so bile znižane že prej. Po izjavi predsednika upravnega odbora bo »Crvena zastava« ta znižanja tudi vzdržala.

Splošno vzeto so v delavskem svetu in upravnem odboru mnenja, da je treba problem povečanja delovne storilnosti in zaslužkov reševati ne z odpuščanjem delavcev — ki večidel že imajo določene praktične ali šolske kvalifikacije — temveč z nadaljnjim povečanjem in razširitvijo proizvodnje in uslug.

M.